

**E-learning towards
Social Inclusion**
Barcelona 2004

Πρόλογος

Ο στόχος αυτού του εγγράφου είναι να παρουσιαστούν και να συστηματοποιηθούν τα στοιχεία για την αντανάκλαση και την ενέργεια στην οργάνωση ενός κοινωνικά συμπεριλαμβάνοντος περιβάλλοντος εκμάθησης μέσα στο πλαίσιο της ΕΕ.

Αυτό δεν είναι ένα τελειωμένο έγγραφο. Είναι ένα διαρκές προσχέδιο προσκαλώντας για να συζήτηση και συμμετοχή, να είναι συνεχώς αναθεωρημένο, καθώς οι περισσότερες συμβολές φθάνουν.

Ο στόχος μας είναι ισοδύναμη κοινωνία πληροφοριών με κοινότητες που θα περιλαμβάνουν πολιτιστικές, κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις. Εάν θέλουμε μια κοινωνία πληροφοριών που είναι πραγματικά συμπεριλαμβάνουσα, οι ψηφιακές τεχνολογίες πρέπει να παρουσιαστούν με τις αξίες που ενσωματώνονται σε αυτές, ως κοινωνικά όργανα ικανά να βελτιώσουν τη δημοκρατική συμμετοχή και τους βελτιωτές των ζώων των ανθρώπων.

Αυτό το έγγραφο είναι χωρισμένο σε τρία βασικά τμήματα: " E- Εκμάθηση και κοινωνικός συνυπολογισμός σήμερα", ο οποίος αναλύει τα βασικά προβλήματα και τις ευκαιρίες που οι ICT προσφέρουν στον κοινωνικό συνυπολογισμό "το μελλοντικό παράδειγμα: κοινωνική εκμάθηση "που δηλώνουν το νέο γενικό πλαίσιο και τις αρχές που εμείς θέλουμε να δώσουμε ώθηση, και μια δήλωση με τις βασικές αρχές που θεωρούμε ότι είναι βασικές για την δημιουργία μιας κοινωνίας πληροφοριών που είναι πραγματικά συμμετοχική και ισοδύναμη.

E-εκμάθηση και κοινωνικός συνυπολογισμός στις μέρες μας.

Η επεξεργασία στοιχείων, τα πολυμέσα και το Διαδίκτυο (ένα σύνολο πρωτοκόλλων και εφαρμογών) είναι τεχνικές που οργανώνονται και χρησιμοποιούνται από τα ανθρώπινα όντα. Επεκτείνονται και χρησιμοποιούνται σε ένα ορισμένο κοινωνικό πλαίσιο. Το Διαδίκτυο είναι, εντούτοις, ένα τεχνικό αντικείμενο, όσον αφορά τους τρόπους επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων καθώς επίσης και την κυκλοφορία των πληροφοριών, της αποθήκευσης, της διανομής και της πρόσβασης. Τελικά, το Διαδίκτυο είναι μια εύκαμπτη τεχνική που μπορεί να διαδοθεί, να μαθευτεί, να μετασχηματιστεί και να προσαρμοστεί σε έναν σχετικά μικρό χρόνο. Η εξέλιξη της μπορεί έτσι να γυρίσει γρήγορα στις απρόβλεπτες κατευθύνσεις: σαν όλες τις τεχνικές που συμπεριλαμβάνονται κοινωνικά, μπορεί να συμβάλει στη λείανση των διαφορών ή να παραγάγει τις νέες ανισότητες.

Σε εκείνο τον τρόπο, επειδή επιτρέπουν τους νέους τρόπους επικοινωνίας και οργάνωσης, τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνίας (από τώρα και στο εξής, ICT) παρουσιάζονται συχνά ως ικανές να μειώσουν μερικές διαφορές. Οι ομάδες μειονότητας ήδη έχουν εμφανίσει ότι είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν το Διαδίκτυο για να πάρουν την ανάπτυξη τους στα χέρια τους. Είναι έπειτα ελκυστικό να πιστέψει ότι η τεχνική θα μειώσει τις διαφορές. Αλλά οι διαφορές που παρατηρούνται στην πρόσβαση και τη χρήση είναι η συνέχεια των προϋπαρχουσών κοινωνικών διαφορών. Τώρα, σε μια κοινωνία πληροφοριών, η

ανομοιογενής διανομή του Διαδικτύου διακινδυνεύει τις οικονομικές και κοινωνικές διαφορές.

Η έννοια της "ψηφιακής διαίρεσης" δείχνει ότι υπάρχει μια διαφορά από την άποψη της πρόσβασης στις πληροφορίες και την επόμενη χρήση των ICT. Η διαίρεση απεικονίζει τα δύσκολα μονοπάτια της κατανομής στοιχείων συμπεριφοράς μεταξύ των εθνών, των ατόμων και των κοινοτήτων. Απλά βάλτε αυτό είναι για το ποιοι κατέχουν την ικανότητα και τα μέσα να αποκτήσουν το λογισμικό και το υλικό, το ποίος έχει την απαραίτητη υποδομή και άλλα απαραίτητα στοιχεία για να υιοθετήσει τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνίας στο πλήρες πλεονέκτημα, και που έχει τη γνώση και τις ικανότητες να το χρησιμοποιήσει κατάλληλα.

Τα περισσότερα μέτρα σχετικά με την ψηφιακή διαίρεση αφορούν τον εξοπλισμό και την πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Δεν φροντίζουν για τη χρήση ούτε για την ποιότητα της χρήσης. Εάν η πρόσβαση στην υποδομή και τα εργαλεία (όχι απαραίτητα στο σπίτι) μπορούν να θεωρηθούν ως δικαίωμα του πολίτη, είναι απαραίτητο να πάει περαιτέρω. Η Ψηφιακή διαίρεση είναι ένα πολυδιάστατο φαινόμενο που περιλαμβάνει πολλά διαφορετικά μειονεκτήματα. Αρκετοί από τους - και πολύ σημαντικοί - είναι διανοητικοί στην ουσία, έτσι η εκπαίδευση και η κατάρτιση είναι οι καλύτερες στρατηγικές για να παλέψουν αυτά τα προβλήματα. Μερικοί από τους, όπως η έλλειψη εμπιστοσύνης ή η έλλειψη κινήτρου ανήκουν στην πλευρά χρηστών, αλλά υπάρχουν επίσης φραγμοί που περιλαμβάνονται στην παραγωγή των συστημάτων ε-εκμάθησης, όπως οι επίσημες προσπελάσεις, οι μη προσαρμοστικές τεχνολογίες, η έλλειψη σημαντικού πλαισίου και τις γενικές μεθοδολογίες που δεν τραβούν την κατάλληλη προσοχή στα κοινωνικά και πολιτιστικά πλαίσια.

Πέρα από αυτό είναι γνωστό ότι η ψηφιακή διαίρεση είναι η σημαντικότερη διαίρεση η οποία βρίσκεται στην ποιότητα της χρήσης ICT και στην ικανότητα χειρισμού, να επιλέξει και να παραγάγει τις πληροφορίες προκειμένου να μαθευτεί μόνιμα και να διαδραματιστεί ένας ενεργός ρόλος στην κοινωνία πληροφοριών. Αυτά οι ικανότητες είναι αναπόφευκτοι παράγοντες στην επαγγελματική επιτυχία και την προσωπική ανάπτυξη. Ο ψηφιακός συνυπολογισμός συμπεριλαμβάνει την κατάλληλη προσοχή στα κοινωνικά και πολιτιστικά πλαίσια και όχι μόνο για να διδάξει τους ανθρώπους πώς να περιπλανηθούν στο διαδίκτυο ή πώς να στείλουν την ηλεκτρονική αλληλογραφία. Πρέπει να κάνουμε πολλά περισσότερα από αυτό για να βεβαιώσουμε ότι οι αποκλεισμένοι άνθρωποι μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις ICT για να επεκτείνουν τη λειτουργία και τις ικανότητές τους για να επιτύχουν μια καλύτερη ζωή. Τελικά, γίνεται επίσης σαφές ότι οι μικρές κοινοτικές και τοπικές εθελοντικές ενώσεις δραστών που εξετάζουν αυτούς τους κοινωνικούς αποκλεισμούς συμφωνούν επίσης με τον κίνδυνο του αποκλεισμού από την κοινωνία πληροφοριών για τους διάφορους λόγους συμπεριλαμβανομένου του νόμου και της αβέβαιης χρηματοδότησης, την έλλειψη συνειδητοποίησης των ευκαιριών που προσφέρονται από αυτές τις τεχνολογίες και την έλλειψη τεχνικής πείρας.

1. Διαφορές που παρατηρούνται στην πρόσβαση και τη χρήση.

Η πρόσβαση στο Διαδίκτυο και η χρήση του εξοπλισμού υπολογιστών αυξάνονται με το εκπαιδευτικό επίπεδο, την κοινωνικά και επαγγελματικά θέση και το επίπεδο του εισοδήματος. Οι άνδρες είναι πιο συνδεδεμένοι από τις γυναίκες, οικογένειες με τα παιδιά περισσότερο από τις απομονωμένες γυναίκες και τις πόλεις περισσότερο από τις αγροτικές ζώνες. Οι μετανάστες, οι εθνικές ομάδες και οι ομάδες μειονότητας είναι λιγότερο συνδεδεμένοι. Οι λιγότερο προηγμένες χώρες έχουν επίσης τη λιγότερη πρόσβαση σε Διαδίκτυο (και την ακριβότερη πρόσβαση). Στερούμεστε τις ακριβείς αναλύσεις των συνδέσεων μεταξύ αυτών των παραγόντων, του σχετικού βάρους και των συσσωρευτικών αποτελεσμάτων τους. Σε κάθε μια από τις κατηγορίες, οι ηλικιωμένοι είναι αυτοί που χρησιμοποιούν τις ICT ελάχιστα (αλλά σε μερικές χώρες της ΕΕ είναι επίσης οι φτωχότεροι, οι λιγότερο μορφωμένοι και αυτοί κυρίως κατοικούν στις αγροτικές περιοχές).

Αυτές οι διαφορές στην πρόσβαση και τον εξοπλισμό οδηγούν σε μια ανάλυση της χρήσης: χρησιμοποιούμε το Διαδίκτυο εάν ξέρουμε ότι μπορούμε να ωφεληθούμε από αυτό στην καθημερινή μας ζωή. Είναι ο επαγγελματίας ή το σχολείο ή το πανεπιστημιακό πλαίσιο που παράγει την πρώτη χρήση. Κατά συνέπεια εκείνοι που είναι επαγγελματικά αποκλεισμένοι, επειδή απασύρονται ή για άλλους λόγους (άτομα με ειδικές ανάγκες, ανεργία, κ.λπ....) αντιμετωπίζουν περισσότερο τον κίνδυνο αποκλεισμού από τις ICT.

Εάν η χρήση Διαδικτύου συνδέεται κυρίως με την εργασία, είναι επίσης ενσωματωμένη στην καθημερινή ζωή. Πιο διαδεδομένη είναι η χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αρχικά για επαγγελματικούς ή πρακτικούς σκοπούς, αλλά και για να διατηρήσει επαφή με την οικογένεια και τους φίλους. Η χρήση των ομάδων και των φόρουμ συζήτησης, πολύ σημαντική ποσοτικά και ποιοτικά στην αρχή της δημοφιλούς χρήσης Διαδικτύου, έχει μειώσει πολύ. Η συλλογική διάσταση του Διαδικτύου που ωφελεί τις μεμονωμένες σχέσεις (το άτομο με την οικογένειά του, το άτομο και το κοινωνικό δίκτυό του, το άτομο και το επαγγελματικό δίκτυό του) έτσι τείνει να εξασθενήσει.

Αυτό πηγαιίνει με την κατανάλωση παρά τη συμπεριφορά παραγωγής. Οι χρήστες Διαδικτύου αλληλεπιδρούν με τις στενές σχέσεις τους πέρα από αυτόν, καταναλώνουν τα στοιχεία συμπεριφοράς και τις υπηρεσίες. Οι φιλελεύθερες επιρροές παρούσες στη δημιουργία του Διαδικτύου εξασθενίζουν προς όφελος μιας εμπορικής δομής. Ένα πραγματικό δίκτυο στο οποίο κάθε χρήστης είναι παραγωγός πληροφοριών μετασχηματίζεται σε ένα δίκτυο που λειτουργεί όλο και περισσότερο στη ραδιοφωνική αναμετάδοση του τρόπου, που διευκρινίζεται από την ασύμμετρη κατανάλωση Διαδικτύου από την ευρεία ζώνη.

Αυτή η ατομικιστική εξέλιξη, απεικονίζει τις κυρίαρχες κοινωνικές πρακτικές, διατηρεί τον αποκλεισμό.

Κοινωνικά αποκλεισμένοι είναι εκείνοι που έχουν τις περισσότερες δυσκολίες στην εύρεση πλαισίου στις ανάγκες τους (και τα θέλω τους) επειδή κανένας δεν το παράγει για αυτούς, και έτσι έχουν λίγο λόγο να έχουν πρόσβαση, επομένως γίνονται κοινωνικά αποκλεισμένοι .

Εντούτοις, μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι, κάτω από τα συνδυασμένα αποτελέσματα των δημόσιων πολιτικών, των τεχνικών εξελίξεων και της

μείωσης κόστους, οι διαφορές μεταξύ κάθε ενός από αυτά τα στοιχεία της ψηφιακής διαίρεσης (ηλικία, φύλο, προέλευση, κ.λπ....) μειώνεται. Στις Ηνωμένες Πολιτείες για παράδειγμα, δεν υπάρχουν σχεδόν άλλες διαφορές στην πρόσβαση μεταξύ των ανδρών και των γυναικών.

2.Η Ψηφιακή διαίρεση δεν είναι αναπόφευκτη.

Οι συνοδευτικές πολιτικές, μέσω της εκπαίδευσης και πρακτικής, πρέπει να συγκεντρώνουν τις προσπάθειές τους στην ανάπτυξη της ενδυνάμωσης μεταξύ όλων των κοινωνικών ομάδων, διαφορετικά μόνο οι οικογένειες από τις κυρίαρχες κλάσεις θα συνεχίσουν να περνούν αυτές τις ικανότητες στα παιδιά τους.

Για να φθάσει σε αυτόν τον στόχο, είναι απαραίτητο να οργανωθούν πραγματικές ενέργειες πρακτικής που υπερβαίνουν την ανακάλυψη των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων των συγκεκριμένων εργαλείων. Στην εκμάθηση να χρησιμοποιείται ένας ξεφυλλιστής είναι ένα θέμα, αλλά η εκμάθηση να βρίσκουν σχετικές πληροφορίες σε περιορισμένο χρόνο και να είναι ικανοί να συμμετέχουν μακρινά σε ένα συνεργάσιμο πρόγραμμα στην απόσταση είναι άλλα θέματα εξ ολοκλήρου. Η σύγχυση αυτών των στόχων, είναι όπως στην εκμάθηση να χρησιμοποιείται το λογισμικό επεξεργασίας λέξης αντί της εκμάθησης να γράφει.

Τα εργαλεία λογισμικού πολύ σπάνια προσαρμόζονται στο χρήστη και οι έμποροι προτείνουν πάντα τις νέες εκδόσεις. Αυτό είναι ένας *de facto* παράγοντας αποκλεισμού που παράγεται από το εργαλείο. Όσο περισσότερο ανήκουμε σε μια περιορισμένη ομάδα (π.χ. άνθρωποι με ανικανότητες, γνωστικά προβλήματα ή αδύνατες δυνατότητες αφαίρεσης), τόσο λιγότερο έχουμε εκτεθεί σε αυτές τις τεχνικές. Η εκμάθηση των τρόπων για να χρησιμοποιήσει τις ICT θα πάρει περισσότερο και θα έχουμε λιγότερο χρόνο, ενέργεια και γνωστική ικανότητα να αναπτύξουμε μια ευφυή και θετική χρήση του εργαλείου. Η ε-εκμάθηση δεν είναι απαραίτητο να περιοριστεί *on-line* εκπαίδευση που οργανώνεται από/για τα πανεπιστήμια και τις μεγάλες επιχειρήσεις. Δεν πρέπει να κεντροθετηθεί μόνο στους αρχαίους και στην αυξανόμενη κατάρτιση οργανώσεων που βασίζεται στους πελάτες. Κατά ανάπτυξη των σχεδίων και των προγραμμάτων ε-εκμάθησης, χρειάζεται να σιγουρευτούμε ότι όλες οι κοινωνικές ομάδες έχουν την πρόσβαση στις τεχνικές, για να δώσουν στον καθένα τα μέσα να χρησιμοποιήσουν τις ICT στην προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξή τους, και να μάθουν στην κοινωνία πληροφοριών.

Μελλοντικό Παράδειγμα. Κοινωνική ε-εκμάθηση

Μετά από μια προσεκτική ανάλυση των πραγματικών πρακτικών ε-εκμάθησης προς τον ε-συνυπολογισμό, έχουμε βρεί τις ακόλουθες έξι βασικές περιοχές που είναι καλά αρχικά σημεία και για την εφαρμογή και για την περαιτέρω έρευνα. Είναι οι ακόλουθες:

I. Κοινωνικές λύσεις στα κοινωνικά προβλήματα

Οι κοινωνικές πρακτικές αλληλεπιδρούν με την τεχνολογία, και το ένα επηρεάζει το άλλο. Εάν θέλουμε να έχουμε μια πραγματικά

συμπεριλαμβάνουσα κοινωνία πληροφοριών, πρέπει να εξετάσουμε τα κοινωνικά προβλήματα που έχουν μετατρέψει τους ανθρώπους ψηφιακά αποκλεισμένους, και όχι μόνο αυτών που παράγονται από την έλλειψη δομής. Όταν η ψηφιακή διαίρεση θεωρείται, δεν μπορεί ο καθένας να δημιουργήσει εξίσου. Υπάρχει μια σημαντική ποιοτική διαφορά μεταξύ κάποιου που είναι ήδη αποκλεισμένος και πρέπει να καταλάβει και να χρησιμοποιήσει τις ICT και κάποιου που χρειάζεται μόνο μερική επίσημη γνώση για να ασχοληθεί. Αυτό είναι μια γενική αρχή που σκεφτόμαστε ότι πρέπει να διαπεράσει οποιοδήποτε τύπο ε-εκμάθησης της στρατηγικής που κατευθύνεται στον ε-συνυπολογισμό. Διαφορετικά μπορεί να γίνει μια συνολική αποτυχία.

II. Κοινότητα και συνειδητοποίηση

Οι κοινότητες εκμάθησης είναι ένα καυτό θέμα σήμερα. Εντούτοις, εμφανίζονται συνήθως ως μόνες οργανικές έννοιες προς τη βελτίωση της εκμάθησης. Πάλι, αυτό είναι χρήσιμο, αλλά δεν είναι αρκετό. Η ITC μας προσφέρει ένα θαυμάσιο κοινωνικό λογισμικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στους αρχικούς τρόπους με σκοπό να βοηθήσουν τις πραγματικές κοινότητες να επεκτείνουν τους πολιτικούς, κοινωνικούς και πολιτιστικούς ορίζοντές τους. Οι απομονωμένες κοινότητες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις ψηφιακές τεχνολογίες που είναι γνωστές και σεβαστές μεταξύ της κοινωνίας μας. Τα διασκορπισμένα μέλη μιας κοινότητας μπορούν να χρησιμοποιήσουν διάφορα ψηφιακά εργαλεία για να μείνουν σε επαφή και να συνεχίσουν να αναπτύσσουν τους τρόπους ζωής και τον πολιτισμό τους. Πρέπει επίσης να κρατήσουμε στο μυαλό όλη την ισχύ συνειδητοποίησης που βρίσκεται στο Διαδίκτυο με σκοπό να περιγράψει και να καταπολεμήσει τον κοινωνικό αποκλεισμό. Αυτή η στρατηγική είναι βασική όταν θεωρούμε τις αγροτικές απομονωμένες κοινότητες και τους μετανάστες που εργάζονται μακριά από τα σπίτια τους, αλλά μπορούν να γίνουν επίσης ένα σημαντικό μέτρο για να παλεψει το σεξισμό στον κόσμο των υπολογιστών και να βοηθήσουν τις γυναίκες να ενώσουν και να μετασχηματίσουν τις ICT.

III. Προς το διαφανές PC

Οι προσωπικοί υπολογιστές και το λογισμικό παίρνουν τις περισσότερες βελτιώσεις και νέα χαρακτηριστικά γνωρίσματα κάθε χρόνο και επομένως γίνονται πιο δύσκολο να χρησιμοποιηθούν. Αυτό μπορεί να είναι λεπτό για τους χρήστες που είναι εξοικειωμένοι με τις ICT. Εντούτοις, καθιστά τα πράγματα χειρότερα κάθε έτος για ψηφιακά αποκλεισμένους, ειδικά όταν εννοούμε τους ηλικιωμένους ή τους ανθρώπους με ανικανότητες. Στην πραγματικότητα θεωρούμε ότι αυτή η στρατηγική "νέων χαρακτηριστικών γνωρισμάτων" είναι βαθιά λανθασμένη από μια κοινωνική και εκπαιδευτική άποψη. Χρειαζόμαστε να την αντιστρέψουμε. Πρέπει να αναθεωρήσουμε τις στρατηγικές και τις τεχνολογίες για να τους γυρίσουμε πιο διαισθητικούς και ευκολότερους να χρησιμοποιηθούν. Μια φωτογραφική μηχανή ή ένα αυτοκίνητο είναι αρκετά διαισθητικές τεχνολογίες. Για να πάρετε μια εικόνα, κατευθύνετε ακριβώς τη φωτογραφική μηχανή στη θέση που θέλετε να φωτογραφίσετε και να χτυπήσετε το κουμπί. Εάν θέλετε να γυρίσετε δεξιά, κινείτε ακριβώς το δεξιά ροδέλα. Γιατί δεν μπορούν οι ICT να είναι όπως αυτό;

IV. Πρόβλημα που λύνει τη μεθοδολογία για e-learning

Επειδή ο στόχος μας έχει τις συγκεκριμένες ανάγκες, πρέπει να αποφύγουμε τα θεωρητικά, και να κατασκευάσουμε τα υλικά e-εκμάθησης που είναι χρήσιμα, πρακτικά, και κινητήρια. Αυτό υπονοεί σίγουρα κάτι που παραμελείται συνήθως κατά τη σκέψη για την e-εκμάθηση των στρατηγικών: το συγκεκριμένο κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο. Η έλλειψη εμπιστοσύνης και κινήτρου είναι σημαντικοί φραγμοί ως προς τον e-συνυπολογισμό. Δεν θα διασχίσουμε ποτέ εκείνες τις πύλες εάν δημιουργήσουμε ακριβώς το χαρακτηριστικό "πώς-" στις σειρές μαθημάτων. Εκτός αυτού, η κοινωνία πληροφοριών γίνεται όλο και περισσότερο ανταγωνιστική. Σε μερικά έτη, ξέροντας πώς να χρησιμοποιήσει έναν επεξεργαστή λέξης ή το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ένας χρήστης δεν θα διαφοροποιηθεί στην αγορά εργασίας. Αυτό είναι ένας άλλος λόγος να ψάξει για το πρόβλημα που λύνει τη μεθοδολογία. Μια γενική σειρά μαθημάτων για το πώς να χρησιμοποιήσει το διάφορο γραφικό λογισμικό εκδόσεων, αλλά είναι καλύτερα ένα πρόβλημα που λύνει τη σειρά μαθημάτων για το πώς να κάνει τα ιπτάμενα για τις λέσχες, η οποία είναι και καλό κίνητρο και ακόμα μια ευκαιρία εργασίας για μια άνεργη νεολαία σε μια προκλητική γειτονιά.

V. Διαδίκτυο για όλους

Οι τεχνολογίες λογισμικού είναι αρκετά πλαστικές να προσαρμοστούν σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη ανάγκη που μια ειδική κολεκτίβα μπορεί να έχει: το περιεχόμενο μπορεί να προσαρμοστεί σε οποιοδήποτε τύπο γνωστικής, αισθητηριακής ή φυσικής ανικανότητας. Δυστυχώς, πολύ λίγες επιχειρήσεις, διοικητικές μέριμνες ή άτομα χρησιμοποιούν εκείνο το χαρακτηριστικό. Χρειαζόμαστε να αυξήσουμε τη συνειδητοποίηση σε εκείνο το θέμα μεταξύ των παραγωγών λογισμικού και υλικού, των σχεδιαστών διαδικτύου και των εκπαιδευτικών. Κατά τη πρόσβαση του πολιτισμού, φυσικοί φραγμοί ως προς την απόσταση ή την αρχιτεκτονική είναι μια πρόκληση στους ανθρώπους με τα προβλήματα κινητικότητας. Τα βιβλία είναι άχρηστα στους ανθρώπους με τις οπτικές δυσκολίες. Είναι ντροπή ότι τα περισσότερα ψηφιακά πολιτιστικά προϊόντα, που μπορούν να αποφύγουν αυτούς τους φραγμούς εύκολα, δεν προσαρμόζονται πραγματικά στις ανάγκες αυτών των ανθρώπων.

Διακήρυξη

1. Όταν ο ε-συνυπολογισμός θεωρείται, η υπερνίκηση των διανοητικών φραγμών είναι τόσο σημαντική όσο λύνοντας την έλλειψη πρόσβασης στα δίκτυα και το σχετικό εξοπλισμό. Η ψηφιακή διαίρεση είναι όχι μόνο τεχνολογική, αλλά επίσης διανοητική.

2. Η έρευνα είναι βασική. Στερούμαστε της ακριβούς ανάλυσης στις συνδέσεις μεταξύ των παραγόντων αποκλεισμού, και πώς αυτές αφορούν τις ICT. Υπάρχει μια σαφής ανάγκη να χρηματοδοτήσουν τα ερευνητικά προγράμματα που μας βοηθούν να καταλάβουμε τις διαφορετικές αποκλεισμένες ομάδες on-line και εάν αυτές οι ανάγκες διαφέρουν στην ηλικία, το έθνος ή το γένος.

3. Παρά την υπόσχεση των αποτελεσμάτων, όταν θεωρούνται οι άνθρωποι με τις ανικανότητες, η περαιτέρω έρευνα είναι ακόμα πιο χρήσιμη. Παραδείγματος χάριν, χρειαζόμαστε να εξατομικεύσουμε που είναι οι υψηλότερη περιοχή κινδύνου, να αποφεύγει τη γενική προσπάθεια και ψάχνει τις λύσεις που στοχεύει στις συγκεκριμένες ανικανότητες.

4. Μια μερική προσπάθεια που επιμένει στη σημασία των ICT στον εργασιακό χώρο δεν είναι πιθανώς αρκετή. Οι ψηφιακές τεχνολογίες πρέπει να παρουσιαστούν στους αποκλεισμένους ανθρώπους ως κάτι ελκυστικό, διασκεδαστικό στη χρήση είναι επίσης βασικό για την αποφυγή της έλλειψης κινήτρου.

5. Οι ICT σύνδεσης με τον πολιτισμό και την κοινωνική θέση είναι επίσης ένα καλό κινητήριο εργαλείο αλλά είναι σημαντικό να μην τις καταχραστούν. Οι ομάδες στόχων δεν πρέπει ποτέ να πάρουν την εντύπωση ότι δεν υπάρχει καμία ζωή έξω από Διαδίκτυο.

6. Υπάρχει μια θετική συμβολική εικόνα που συνδέεται με τη χρήση και την κατοχή των ICT. Η πρόσβαση και η κατοχή (ακόμα και σε ένα μέτριο επίπεδο) των ICT είναι συνώνυμες στην ολοκλήρωση. Αυτό το σύνολο αξιών μπορεί να χρησιμοποιηθεί εκπαιδύοντας σπουδαστές και εκπαιδευτές.

Υπερασπίζουμε ένα μοντέλο ε-εκμάθησης που είναι συμμετοχικό, κατασκευαστικό και συνδυαστικό:

7. Συμμετοχικός: Μην καθορίζεται τις διασυνδέσεις a priori, που βασίζονται στα προηγούμενα μοντέλα. Επιτρέψτε στο χρήστη για να ανακατευθεί στη λειτουργία του συστήματος από την αρχή προκειμένου να δει ποιες εργασίες και ποιές όχι.

8. Peer to peer διδασκαλία: προωθεί τον νεώτερο και τους σπουδαστές να γίνουν μελλοντικοί εκπαιδευτές έχει εξεταστεί επίσης αρκετές φορές και φαίνεται να έχει τα καλύτερα κινητήρια αποτελέσματα. Βλέποντας ότι οι προηγούμενοι συνομήλικοι ήταν σε θέση μετά από την όλη εκμάθηση

των βασικών ικανοτήτων ICT και είναι επίσης ικανοί να τις διδάξουν, δώστε στους σπουδαστές περισσότερη εμπιστοσύνη και κίνητρα.

9. Συνδυασμένος: όταν ο κοινωνικός συνυπολογισμός θεωρείται, μια συνδυασμένη προσπέλαση (που συνδυάζει τη χρήση των υπολογιστών με τη ζωντανή αλληλεπίδραση με έναν καθηγητή) γίνεται πολύ περισσότερο επιτυχής από τις καθαρές προσπελάσεις ε-εκμάθησης. Η προσωπική επαφή με τους εκπαιδευτικούς είναι βασική και όταν δουλεύεις με τον υπολογιστή γίνεται πιο σύνθετη.

10. Κάποιος δεν πρέπει να ξεχάσει ότι, παρά τις καλύτερες προσπάθειές μας, δεν μπορεί ο καθένας να ασχοληθεί με την κοινωνία πληροφοριών. Οι πολιτικές και οι στρατηγικές συνυπολογισμού πρέπει επίσης να επιτρέψουν την πλήρη ανάπτυξη των ανθρώπων που σύμφωνα με την οικονομική κατάσταση, τη φυσική ή γνωστική ανικανότητα, απομόνωση, δεν είναι και δεν θα είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν τις ICT καθόλου.

Επομένως, ολοκληρώνουμε ότι οι ICT είναι κοινωνικά εργαλεία, με τις αξίες που ενσωματώνονται σε αυτές. Είναι η βασική στοιχειώδης εργασία μας να βεβαιώσουμε ότι αυτές οι αξίες μας οδηγούν σε μια πιο συμπεριλαμβάνουσα και ισοδύναμη κοινωνία πληροφοριών, όπου αυτές οι τεχνολογίες χρησιμοποιούνται για να βελτιώσουν τη δημοκρατική συμμετοχή και να ενδυναμώσουν τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Δήλωση που προάγεται από:

Transit Projectes (main promoter)

Città di Biella (Italy)
Documenta (Spain)
Enesad (France)
Gemici Consulting (Holland)
Greta du Velay (France)
ITD (Spain)
ITW (Holland)
KEK Argo (Greece)
Verso l'Agio (Italy)
Wegre (Greece)

Cowriters

Georgia Apostopoulou, Ilario Baronio, François Bernard, Alexis Braud, Michel Briand, Pierre Carrolaggi, David Casacuberta, Philippe Cazeneuve, Federica Collinetti, Jérôme Combaz, Albert Einarsson, Gérard Elbaze, Michel Elie, Francesco Garzetti, Ian Goldring, Pierre Guillou, Esther Joly, Manel Laporta, Jean-Claude Marot, Óscar Martínez, Raoul Montero, Philippe Morin, Madely Noël, Denis Pansu, Joan Pedregosa, Pierre Perez, Valérie Peugeot, Serge Pouly, Erik Pozza, Serge Pouts-Lajus, Rosa Prats, Cristina Riera, George Soulos, GianPiero Vellar, Jean-Baptiste Viallon.

Délégation aux usages de l'internet
Ministère délégué à la recherche
et aux nouvelles technologies